

Proba de foc

rânji, pe cari le-am lăsat în drumul
erau doi tineri ofițeri ardeleni.
venurile ce au urmat să vină în zilele
nceput să aducă, alături de eroicii
omânia, pe copiii ostașilor Arde-
at, al Ardealului ce nu vrea să mai
mațune stealină. Erau lucrătorii cin-
ântului acestui ținut, unde orice por-
așă națională a fost înăbușită, unde,
atului de protest, se deschidea calea

de ani sângelui acestui nobil neam
erau dureroasă prisosință pentru aceste
ortate. De sute de ani ochii dorici
s'au închis pe toate câmpurile de luptă,
măngăerea că se închid pentru tot-
dragul libertății propriului neam.
pentru primăvară, ca soldat al Româ-
arantului român din Ardeal, în fața celor
esc libertate, opune dărza sa îndără-
esc, sub steag stealin, pentru ideal
vârșat sângele cu blestemul pe buze,
ne neclintită a dreptului și a libertății,
as de sfîștăta datoriei ce are față de
reinviat.

astea de nenorociri ce, în disprețul
tupilor umanitare, era dusă să lupte
triva propriilor frați, ei s'au transfor-
au ostășii demni și conștiință a idea-
celui mai sfânt ideal. Este un rol ce
lă luptătorilor ardeleni pentru întâia-
ndeplinesc cu osârdie, mândri de ei.

ele clocniri în actuala ofensivă, ostiile
le-au avut cu ostașii României
și dintre Carpați și Tisa. Și cu re-
buc să ne închinăm în fața sfîșt
sânge. Deși înzecit mai puțin la nu-
văvălitorii, ei au luptat cu o îndără-
un entuziasm dela care generațiile ce
vor putea lua cel mai înălțător exam-
au stat în fața puhoiului năvălitor, pri-
tea cu dispreț, izbind pe dușman cu pu-
care o dă brațului descătușat dragostea

ertatea, după care atâta am lăcrămat,
că pune ea în jurul frunții acestor voi-
ri un popor de veacuri obișnuit își pune
dela cari cere să răzbune nedreptățile
le.

vorbit cu rânji trupelor ardeleni lup-
am simțit fiorul celei mai dulci mân-

In vorba lor tremura părerea de rău că nu
pot fi și ei acolo pe câmpul de onoare și de glo-
rie. Ia ochii lor ardea dorința de a se vedea cât
mal repede în rândul celor, cari, pedepsind a-
tutul nevolnic, înaintază spre a lua satisfacția
veacurilor de umilire, de ingenunchiere și de ve-
nin turnat peste nizulințele noastre drepte.
Am văzut, la Dobrița amarul și scârba cu
care un ostaș ardelean dojeana pe un prizonier
bolșevic, ce spunea că ar fi de origine românească:
Ne-ai făcut neamul de rîs, ticălosule! Pie!, să nu
te vād în ochii!

Operă mare se clădește acum pentru viitorul
acestui neam românesc și la ea avem măn-
gălerea că și Ardealul își dă tributul lui. O, cu
cât ar fi fost mai mare și mai strălucit acest trib-
ut, dacă vânzătorii după sufletele omenești nu l-ar
fi dus pe fii Ardealului să se stingă în patru ani
de arândul pe câmpul de omor al Galiției, al Po-
loniei, în Balcani și pe frontul italian. Cătă forță
risipită în dureroasa înaintare sub ochii cănilor
cu claciu n'am fi putut să o punem astăzi la con-
tribuția pentru înfăptuirea și apărarea României
visate de veacuri. Dar am fost menși ca ziua
cea mare a invierii să ne vie după veacuri de su-
ferințe, veacuri închelte cu adevărată ucidere în
masă a tineretului nostru din Ardeal de câtră a-
dușii de vânturi.

Așa cum vremurile de azi ne-au găsit, con-
tribuția Ardealului la lupta pentru strivirea obraz-
niciei ungurești, manifestată în atacul recent, nu
trebuie măsurată după greutatea ei materială, ci
după sufletul cu care este adusă, după conștiința
ce se leagă de ea. Amenajarea libertății căști-
gate cu atâtă sângue cerea proba de foc a luptă-
torilor ardeleni. Și prin această probă ei au tre-
cut, mândri de numele lor de Români, mândri de
fondatorii pe care țara întregă și neamul le-a
încredințat-o.

Meritul vitejilor din Ardeal cari au făcut zid
din plepturile lor în fața furioasei vārșări a spur-
cator valuri dușmane este cu atâtă mai mare,
cu cât știm stărulna că în războiul acesta a lăcrat
la ruina sufletului lor. Drept răspuns la toate
ideile ticăloase pe cari, cu gând necurat, agenții
unguri au vrut să le sādesească în fejul de gāndire
al ostașilor ardeleni, aceștia au avut dārza impo-
trivire și crunta lovitură dată nāvāitorilor. Iar,
dovādă a curātenii lor sufletesti, au avut bogata
ierfă de sānge, din cālđura cārđua va înflori
vieața cea nouă de māne, vieața adevārată după
care nāzește neamul întreg.

T. Miron

Insemnări zilnice

Cântec nou...

Nu s'au adunat încă într-o colecție cāntecele
care sādesească sufletul cu care neamul nostru
a fost tārît să moară pe cālđii lui. Cu toate
acestea, din puținul ce s'a publicat pe vremuri
am putut vedea durerea adāncă a acestui suflet
batjocurit și jertfit cu boala diaboliă.

Rapsodul popular, vorbind despre luptele
din Galiția, ne spune cum îl vorbeau acei ce-
l conduceau la moarte:

Cānd nu puteam nānta,
Ofițerul cāvnea
Cu revolveru 'n stānga
Și cu sabla 'n dreapta
Și din gură mi striga:
'Ei! Bre te, vĕn kutya!'

E atâtă amar, atâtă intunerec în aceste rā-
duri ale nenorocului nostru al pāmāntului nostru
menit să suferă și să tacă. Vor mai fi multe ast-
fel de dovezi ale crāncenei lovituri ce ni s'a dat.

Dar azi, sub lumina dulce a soarelui liber-
tății, cāntec nou prinde înfăptuire. Cāntec de bu-
curie și de triumf, în ritmul cārđua sufletul ro-
mānesc înfloarește ca florile în primăvară. Depe
front sosesce dela soldații luptători înfirișări pline
de avānt și de credință:

*Cāt eram în învillie
Nu puteam de bucurie
Dupa Marea-Romānie
Dar, acum-a s'jericit,
Romānia a venit.*

Așa scrie un ostaș din Oena Sibiului, înrolat
acum în armata luptătoare a idealului nostru. Și
cāntec în felul acesta rāsar de pretutindeni în
Ardealul nādejđilor și visurilor noastre.

Este un cāntec nou, cu care sufletul nostru
se māngāie în aceste zile de toate durerile in-
durate de veacuri. E zāmbetul dulce, care înflorește
pe gura celui ce a suferit, în timp ce lacrimile
nu s'au svāntat încă.

Astfel de cāntece sunt mārțurisirea sinceră
a simțirilor de cari este stāpānit sufletul neamu-
lui nostru în aceste zile de început al unei vieți
noūe. Ele vorbesc mai mult decât sute de afir-
mațiuni susținute cu cele mai māiestrite mijloace
ale logicii.

Și pentru a nu știu cātea oară chemām pe
cel ce au datorias, să le adune, să le pāstreze,
izvor de māndrie și de însvilețire generațiilor ce
vor veni.

Laokoon.

Desbaterile Marelui Sfat

Diurna pentru membrii Marelui Sfat — Cooptările — Lista noilor membri — O cerere rău îndrumată

A doua zi a desbaterilor Marelui Sfat a
fost destinată cooptării pentru întregirea adu-
nării. Comisiunea de șapte, însărcinată cu cer-
cetarea propunerilor de cooptare, a înțeles dela
început normele după care era dōitoare să pro-
cedese la întregirea Marelui Sfat și a propus
unsprezece reprezentanți direcți ai țărănimii, a
cărui primire în Marele Sfat a fost proclamată
în aplauze unanimice.

Sedința de ieri a fost întreruptă însă și
de un mic incident, provocat de propunerea in-
vāțătorului Costea de a fi cooptat ca membru
al Marelui Sfat și dl. Amos Frāncu din Cluj.

Cererea nefiind îndreptată după prescrip-
țiile regulamentului adoptat de Marele Sfat, n'a
putut fi luată în cercetare, cu toate că Marele
Sfat s'a ardat destul de binevoitor față de pro-
punerea făcută.

Sedința dela 30 Iulie

Sedința se deschide la ora 11, sub prezi-
denția dlui Teodor Mihali.

Dl. I. Suci, șeful resortului de organizare
cere cuvântul pentru a face o propunere în sen-
sul ca membrii Sfatului avānd cheltueli în Sibiu
sādesească ca recompensă pentru aceste chelt-
ueli, o diurnă de 70 coroane zilnic.

Acestă diurnă se va da numai membrilor
cari nu locuiesc în Sibiu.

Propune de-asemeni ca membrii Marelui
Sfat sādesească despāgubirii pentru călātorie.

Se admite.

Dl. Axente Bāncu citește raportul Comisiu-
nei aleasă cu însărcinarea de a redacta lista coo-
ptārilor pentru întregirea Marelui Sfat Național.
Raportul spune că s'a cercetat felul cum e alcā-
tuit Marele Sfat pe profesioniști și categorii sociale,
constatându-se că cei cari sunt mai puțin repre-
zentāți sunt piugarii și învățătorii. Mai întâi ne-am
îngrijit, spune dl. Bāncu, sād introducem în Ma-
rele Sfat țărani și învățători. Apoi medici, comer-
cianți, ingineri, și celelalte profesii mai puțin
reprezentate.

Mulți dintre cei cari ar merita să fie aici
nu au putut fi luți în seamă din cauza restāngeri-
lor.

Deoarece țara trebuie să fie māndră de țā-
rāulmea sa, care a dovedit o maturitate politică
refractară la toate curentele anarhice, am hotārt
sā-l dām atențiunea necesară, făcānd loc repre-
zentāntilor ei direcți în Marele Sfat unde, în-
cepānd școala parlamentarismului sād fi feritā
de demagogi.

Ne-am gāndit apoi la energia dāscălească.
Trebuia sād ne acitām de o veche politră și sād
dām învățătorimeii locul care i-se cuvine. Ne cōm-
orām astfel pe noi însine dovedind că Romānia
Mare e chlemată să devinā și țare prin atāți ap-
ostoli ai luminei pe care li posedā.

Citește numele celor cooptāți: țārani:
St. Filip din Sălaj, Șt. Boros (Săcele), G. Indre
(Sātmar), I. Eremie Dōncāș (Rāșinari), I. Bucur
(Turda), I. Taftan Beclean (Băclēan), D. Nica
(Arad) V. Leza (Ticvānau mare), I. Stan Herța (Tā-
rnava mică) M. Vastescu (Lipova) Dāniel Vicoș
(Bihar). Invāțătorii Iuliu Vuia, I. Vidu, T.
Mareșian, M. Linu, Al. Pop, Tr. Șuteu, Șt. Popo-
vici, Dan Popa, D. Lepādă, Pavel Dārlea,
D. Popovici, T. Bucurescu, G. Lipovan. medici:
dr. P. Nistor, dr. Al. Pop, dr. Iuliu Moldovan,
apoi inginerii: Stan Vidrighin, Eug. Muntean, Aurel
Stoica, Iacob Popa, P. Poruț, Partenie Cosma,
I. Vulcu, comerciant, profesorii: D. Comța, Iile
Cāpeanu, Cornel Corneanu, Constantin Pavel,
Beius, dr. Șt. Roșianu, Al. Ciura, publiciștii: Ion
Agārbiceanu și I. U. Soriciu, artistul Zaharie Bā-
san, și reprezentāntii partidului socialist: Pavel
Buciameanu, T. Alibān, T. Moga, Emil Isac, dr.
Valer Roman.

V. Costea. — Are de făcut o observare și o
propunere. Nu sunt o persoană marcantă, sunt
modest dāscāl.

Vorbesc însă din convingeri independente,
cu dragostea de a vedea înghițebată într'un māvunch
toată forța de care dispunem. Avem de rezolvat
probleme mari, deaceia s'ar conveni ca toate for-
țele noastre să ia parte la desbateri. Deasupra
urei, deasupra pizmei să planeze dragostea și
buna înțelegere.

Dupăcum tubesc pe copil mel, tot așa in-
tubesc și pe frunțașii noștri ca Iuliu Maniu, Octa-
vian Goga și dr. Amos Frāncu din Cluj. O forță
nu o puțin nimic ca pe un cuvāt tras cu creionul.
Și precum avem numai un singur Maniu, numai
un singur Goga, avem și un singur Amos Frāncu.
(Protestări).

Sā nu ne temem unli de alții. Ar trebui sād
dovedim lumii, că unli suntem. Stām în pragul
alegerilor, ar fi de dorit să ieșim cu un singur
steag, cu un singur program. Poporul va căpāta
astfel imboldul de a rezista mai bine elementului
strāin.

Aceștea am avut de zis. Propun deci să pri-
miți și pe dl. Amos Frāncu în lista celor
cooptāți.

Dl. președinte. Nu se poate da curs propu-
nerii, deoarece nu e făcută în scris și nu e sus-
ținută de zece membri, după regulamentul Camerei
din București, primit de Marele Sfat.

Dl. Iile Dāianu, protopop al Clujului protes-
tează împotriva procedurii acestuia formale și
cere să se suspende sedința zece minute pentru
a se redacta propunerea după cererea regulamen-
tului. Membri Sfatului n'au avut de unde să cu-
noască regulamentul Camerei.

P. S. Episcopul Radu se asociază la propu-
nerea de a se suspenda sedința.

Dl. Iuliu Maniu, președintele Consiliului di-
rigent: Aș regreta dacă această chestiune perso-
nală ar putea să ne încarce cu învinuirea că lu-
crām cu pasiune. Marele Sfat a adus ieri două

hotăriri. Cea dintāi a fost că regulamentul Ca-
merii din București are să fie cu deplīnā valoare
în aceste desbateri.

Cea de-a doua hotărĭre este aceea de a se
întregi Marele Sfat cu 47 membri. Nu se poate
admitte o abatere dela această hotărĭre. Nu putem
coopta 48 de membri.

Avānd în vedere cele două hotărĭri, propu-
nătorul a căzut în două greșeli, întrucāt n'a ob-
servat nici regulamentul nici votul cu privire la
întregirea Marelui Sfat. Era logic ca să se pro-
punā o persoană în locul altuia de pe listă, ci nu
încă una mai mult, peste cele 47 propuse de comi-
siunea.

Dl. Costea declarā în acest caz că renunță
pentrucă în loc să fie cooptat dl. Amos Frāncu.

Dl. Iuliu Maniu. Fiecare membru are dreptul
de a abdlce. În locul celui demisionat ar urma
sād se facā o cooptare în toată regula, dacă bine
înțeles Marele Sfat va admite sād se întregēască,
ori de câte ori se va declara un scaun vacant,
cāci marea adunare dela Alba-Iulia a dat Marele
Sfat mandatul de a se întregi o singurā datā.

Dl. dr. Iile Dāianu. Chestiunea ia caracterul
pe care nu voiam.

Președintele consiliului a spus că singura
pedecă este că nu se poate propune un membru
în plus peste cei 47 cooptāți.

Acum cānd însuș propunătorul e gata să
cedeze locul său nu înțeleg de ce se fac gre-
utāți.

Dl. Iuliu Maniu. Cred că modul cum e pusă
chestiunea e greșit. Propunătorul procededā la
început greșit, s'a refugiat la altā modalitate,
care nu se poate satisface imediat. Nu este nimic
în calea dlui Costea ca să-și prezinte abdlcerea
la birou și Marele Sfat va decide.

Dl. Președinte declarā discuția închisā. Ma-
rele Sfat votează lista membrilor cooptāți după
cum a fost prezentatā de comisiunea de șapte.
Sedința se ridicā.

Viltoarea ședinței azi la ora 4 d. a.

Conferința păcii

Soarta Galiției

Consiliul suprem interaliat a luat o impor-
tantă hotărĭre cu privire la soarta Galiției o-
rientale. Această vastă provincie, cuprinzānd cinci
milioane de locuitori va fi atribuită Poloniei.

Această hotărĭre are ca urmare că grānițele
Poloniei vor fi comune cu ale Romāniei.

Acord anglo-francez

Pe biroul Camerei comunelor din Londra a
fost sūpus spre ratificare tratatul de pace și con-
venția anglo-francezā.

Cu această ocazie ministrul Bonar Law a
declarat următoarele:

„Cu toate că guvernul englez n'are intenția
sā impunā punctul său de vedere, atribue o
mare importanță acestei noii legături între Ang-
lia și Franța, și dorește în mod viu ca formal-
tățile de procedură cari vor duce la aprobarea
ei, să fie cât mai repede terminate.“

Lucrările comisiunilor

Sāmbătă s'au întrunit următoarele comisiuni:

1. Comisiunea însărcinată cu supravegherea
comerțului de băuturi spirituoase în coloni.

2. Comisiunea atacerilor poloneze s'acupat
de viitorul regim ce se va institui în Galiția or-
ientalā.

3. Comisiunea afacerilor baltice a examinat
situația creatā în Curlanda și în Livonia, în urma
atitudinii provocatoare a generalului von der
Goltz.

Comisiunea parlamentară

În cursul ședinței ținutē de comisiunea Păcii
dela Camera francezā, d. Louis Barthou a făcut o
comunicare cu privire la țărul și ang al Rinului.

Fostul prim-ministru a declarāt că numai
spiritul de imparțialitate, în calitate de raportor,
l-a făcut să facā această comunicare.

Comisiunea a aprobat chestionarul preparat
de d. Doumer, chestionar care trebuie adresat go-
vernului cu privire la clauzele militare și navale
ale tratatului.

Liga negoțului și industriei

— Intrādirea dela București. —

În urma invitațiunii comitetului central al
Ligel negoțului și industriei a avut loc la Bucu-
rești o consfātuire a acestui comitet cu frunțașii
negoțului și industriei, precum și cu reprezentāntii
celorlalte organizațiuni de comerțianți.

A prezidat dl. ing. Tiberiu Eremia, vice-
președinte al Ligel.

S'adiscutat asupra organizării datē și lo-
cului congresului general al comerțului și
industriei.

Au luat cuvântul d-nii: Al. Demetrescu-Mirea,
în numele „Sfatului negoțesc“; Temistocle
Alexandrescu, în numele Ligel, Spirlea Gheorghidze
C. G. Costa-Foru, membru în comitetul central al
Ligel și președinte al Asociațiunii RȘF Balga-
presiei Hagl Teodorachi dr. Cerkez Spre a Intim-
Ununei industriașilor și Epeta gresale, cōtiale a
președintelē cercurilor comerciale, președintele
Georgescu.

În urma discuțiunilor un mare s'ad hotărĭt că
toate asociațiunile cari au zādat s'ad hotărĭt ce
preună cu aceia cari asociază votul adunārii lor
sāptāmāni pentru a prepa lucrările congresului
general al comerțului și industriei.

Se vor invita între și Camerele de con-
știința oficială a minist

Câteva observări de amănunt

Proiectul de lege electorală pentru Transil-
vania, Bānat și părțile romānești din Ungaria, a
fost adus în cercetarea Marelui Sfat.

Ne îngādīm să facem pe această cale u-
nele observāri obiective, de interes general.

În articolul 4 se spune de pildā textual:
„Nu au drept electoral, deci corespond preveder-
ilor din art. 1 și 3 membri ostirei și al jandar-
meriei, cari se afla în serviciul activ, cu excepția
celor concediați în permanentă și a ostașilor rez-
erviști, cari sunt în serviciul activ ca rezerviști,
glotași etc.“

Din aceste dispozițiuni reese deci, ca cei
vizați în urmă (rezerviști, glotași) au dreptul la
vot. Dacă nu se vor da însă ordine speciale, se
poate întâmpla cazul, ca în ziua alegerilor, mili-
tarii cari se aflā în gārnizoonā și ar putea deci
vota, sād fi împedecați dela exercitarea dreptu-
lui lor de vot prin diferite alte ordine (date poate
de unli comandanți militari în mod intenționat,
sau chiar în urma unei interpretări greșite), în
care caz acest procedeu nu ar reprezenta nici
de-un expresia voinței neinfluențate, libere și
nemārginte a poporului.

Pe lângă cele de mai sus se mai impune o
precizare și în privința cazului, cānd un rez-
erviș-ofițer sau grad inferior (glotaș) care se aflā
actualmente chemat sub arme pe timpul mobili-
zării actuale își va pune candidatura pentru Ca-
mera sau Senat, pentru a nu întâmpina din această
cauza greutāți din partea autoritāților superioare.

Articolul 104 spune că un deputat sau un
senator care a fost ales în două locuri, va trebui
sād opteze pentru un singur loc. Din toate cele
110 articole nu se poate însă vedea în cāte lo-
curi poate candida o persoană și dacă în cazul
candidaturii în mai multe locuri respectivul este
eventual supus sancțiunilor ca de ex. în art. 39
al decretului lege referitor la reforma electorală
din vechiul Regat. O precizare este și aci ne-
cesară.

În sfârșit sunt însă două puncte cari în pro-
iectul de lege de mai sus nu sunt special prevāzute
și anume: 1. Cum se va proceda cu analfabeții
și 2 se va menținea felul acestor distinctve pe
buletinele de vot, cum semnt lucru se practicā cu
destul succes în vechiul Regat. Menținerea ace-
stor semne reprezintā desigur o ușurare a votării
mai ales pentru analfabeții, cari recunosc mai re-
pede o stea, o cruce, un cerc ca semn distinctiv
al candidatului pentru care vrea să voteze.

A. F.

Delegația femeilor la dl Iuliu Maniu

Ieri înalte de ședința Marelui Sfat, o dele-
gație de 25 de femei din toate categoriile sociale s'a
prezentat dlui Iuliu Maniu, președintele Consiliu-
lui dirigent, în frunte cu doaele Cātica Bārseanu
și Nora Leményi, aceasta din urmă membrā a
Sfatului național, pentru a înmāna un memoriu
în chestiunea drepturilor politice pentru femei.

Doa Nora Leményi s'a adresat dlui Iuliu
Maniu, rugāndu-l să ia în seamă dorința exprima-
tă în memoriul prezentat, deoarece însăș adu-
narea dela Alba-Iulia a proclamat principiul drep-
tului de vot la femei.

Dl Iuliu Maniu, președintele Consiliului di-
rigent a răspuns că din diferite considerații de armo-
nie-politică, nu s'a putut înscrie dreptul de vot
pentru femei în actuala lege electorală.

În Constituanta care se va întruni la Bucu-
rești vom sprijini însă drepturile femeilor, pentru
a fi înscrise în viitoarea Constituție a Romāniei
mari.

Memoriul femeilor va fi depus pe masa Ma-
relui Sfat.

Cum au atacat ungrurii

— Ce se știe la Paris. —

Paris. Din București se comunică urmā-
toarele cu privire la luptele de pe Tisa:

La 20 Iulie, ungrurii au început o mare
ofensivă contra romānilor cu 7 divizii de infan-
terie și cu mai multe detașamente de cavalerie;
în total, 8 sau 9 divizii. În timpul luptelor dela
20 Iulie la 21 Iulie, avāntposturile romānești au
fost nevoite să se retragā și ungrurii au trecut
Tisa în mai multe puncte între Szolnok și gura
Mureșului.

În sectorul nordic, spre Tokai și Tisa, pu-
ternice atacuri ungurești au fost respinse cu mari
pierderi pentru dușman.

La 22 Iulie, rezervele din sectorul român au
întrat în linie. Prima divizie de vāntōri a contra-
atacat și reluat Hódmező-Vásárhely.

Lupta continuă pe tot frontul.

Dupā ultimele știri, trapele lui Bela Kun au
suferit o gravā înfrāngere.

Un comunicat romānesc anunță că ungrurii,
lăsānd pe teren 4000 de oameni, au fost aruncați
dincolo de Tisa.

Acțiunea împotriva Ungariei

Paris. — Ziarul „Petit Parisien“ se pro-
nunță pentru o politică energetică în contra Un-
gariei.

În ședința din 23 Iulie dimineața, Consiliul
suprem s'acupat cu ajutorul convenit Romāniei
contra lui Béla Kuhn și s'a trimis acestuia o so-
mație. Toată presa francezā e de părerea unei
acțiuni energetice contra lui Béla Kuhn care nu
mai poate fi tolerat de aliați.

Vāzāndu-se învinși bolșevicii caută să se
rāsbune pe cāte o singurā armată cum a fost a-
cum cea romānā.

Cum au atacat ungrurii

— Ce se știe la Paris. —

Paris. Din București se comunică urmā-
toarele cu privire la luptele de pe Tisa:

La 20 Iulie, ungrurii au început o mare
ofensivă contra romānilor cu 7 divizii de infan-
terie și cu mai multe detașamente de cavalerie;
în total, 8 sau 9 divizii. În timpul luptelor dela
20 Iulie la 21 Iulie, avāntposturile romānești au
fost nevoite să se retragā și ungrurii au trecut
Tisa în mai multe puncte între Szolnok și gura
Mureșului.

În sectorul nordic, spre Tokai și Tisa, pu-
ternice atacuri ungurești au fost respinse cu mari
pierderi pentru dușman.

La 22 Iulie, rezervele din sectorul român au
întrat în linie. Prima divizie de vāntōri a contra-
atacat și reluat Hódmező-Vásárhely.

Lupta continuă pe tot frontul.

Dupā ultimele știri, trapele lui Bela Kun au
suferit o gravā înfrāngere.

Un comunicat romānesc anunță că ungrurii,
lăsānd pe teren 4000 de oameni, au fost aruncați
dincolo de Tisa.

Datoriile Austriei

— Ce va plăti România

Dar prin tratatul cu Austria, se pune obligația și pentru celelalte State care moștenesc pe vechia Austro Ungarie. Printre ele este și România.

Aceste State vor avea să plătească Comisiunea de reparații, drept contribuție la cheltuielile războiului care le-a liberat sau mărit, o sumă de bani care a fost fixată, după lungi dezbateri, la un total de un miliard și jumătate franci aur. Din această sumă jumătate va fi plătită de Republica cehoslovacă, iar cealaltă jumătate o vor plăti Polonia, România și Serbia, din acest capital, România va trebui să plătească 250 milioane franci aur.

Fiecare din aceste state, va trebui să suporte o parte din datoria Austriacă de înaintea războiului; iar în ce privește datoria Austriacă de război, fiecare din aceste State, va face față cum va ști la reclamațiile purtătorilor de titluri ce se vor găsi pe teritoriul său, pentru că tratatul nu dă acestor purtători de titluri nici un drept de recurs în contra Republicii Austriei.

Fiecare din aceste state, va trebui de asemenea să ia asupra sa sarcina biletelor de bancă care sunt pe teritoriul său.

Aceste state, de asemenea, vor fi dator să răscolească Comisiunea de reparații, cu propria lor cheltuielă, domeniile productive ale vechiului imperiu austriac, sau ale fostei dinastii.

Ele vor mai trebui să achite pensiunile datorite la vechii supuși austro-ungari cari devin cetățeni, cehi, serbi, poloni și români.

Acestea sunt noile clause din tratatul cu Austria, care privesc pe România.

Știri din străinătate

Consiliul din Weimar a aprobat propunerea privitoare la înființarea tribunalului politic pentru a stabili responsabilitatea în ce privește provocarea războiului, ducerea lui, provocarea înfrângerii și responsabilitatea celor ce n-au vrut să încheie pace mai de vreme. Cu cercetarea faptelor se va ocupa un comitet parlamentar în care vor intra membrii ai tuturor partidelor, astfel fiind asigurată obiectivitatea cercetării.

Consiliul aliaților a examinat propunerea lui Tittoni de a restabili organizațiile economice în teritorii cari funcționau în timpul războiului și cari ar asigura controlul produselor celor mai necesare.

Președintele Wilson are încredere în votul senatului în orice caz el nu va admite nici un compromis.

Un decret al guvernului Italian autorizează reținerea comerțului cu Germania.

Ministerul de culte al Jugoslaviei prepară un concordat cu papa.

America a acordat Franței un nou credit de 158.000.000 dolari.

Informațiuni

— Se anunță din București, cu data de 21 Iulie, că vestitul scriitor englez Seton Watson, care a făcut de curând o lungă călătorie de studii în Austro-Ungaria a declarat că pacea nu va fi restabilită în Europa până când Ungaria nu va fi dezarmată și Béla Kuhn gonit din Budapesta.

— La Berlin, un spartachist evreu, Wolfstern, a tras asupra lui Erzberger, șeful Centrului fără a-l nimeri.

— Reprezentanții organizațiilor județene ale partidului țărănesc s-au întrunit în București. Sunt delegați din județele Vlașca, Ilfov, Buzău, Putna, Teleorman, Tecuci, Brăila, Olt, Argeș, Muscel, Dâmbovița, etc. Au asistat și persoane cari nu sunt înscrise în partid. Adunarea a fost prezidată de d. prof. Popovici Lupa.

E de remarcă că în dezbaterile adunării s'a urmarit cu înfăcșurată îndârjire combaterea vechilor partide oligarhice. S'a discutat atitudinea partidului asupra colaborării cu elementele democrate. Fără îndoială, că se exclud colaborările cu orice din cadrul vechilor partide. (Dacia)

— Guvernul studiază chestiunea impozitului pe câștigurile de război și a impozitului pe moștenirile indirecte.

E vorba că să se adopte sistemul din Anglia care lovește aceste venituri cu 80 la sută.

— Cetim în „Neamul Românesc”: Profesorul Apáthy a fost oșandit de Curtea Marțială la cinci ani de muncă silnică.

Poate ar fi cazul pentru un act de clemență regală.

Omul a cedat unor motive nobile, de și metoda lui merită condamnarea.

Oricum, să arătăm că știm să trecem peste cele mai îndreptățite cereri ale egoismului și chiar ale dreptului național.

— La ultima consfățuire finută la d-l Brărianu s'a hotărât ca alegerea să fie amânate.

Cauza acestei amânări, după declarațiile pe cari ni le-a făcut un membru al guvernului, se datorează ultimelor evenimente, de pe Tisa, precum și muncilor agricole, care sunt în în toi în Septembrie. Data alegerilor se va fixa în curând.

— Într'un interviu acordat ziarului „Neue Freie Presse”, generalul Pelle, comandantul armatei cehoslovace a declarat că e posibilă o ofensivă a Antantei contra Ungariei, de oarece bolșevismul lui Kuhn trebuie stăruit înainte de a se uni cu al lui Lenin.

— Cu începerea anului școlar 1919/1920 se deschide în Cluj, în edificiul fostei școli secundare de fete, strada Ioan Schütz I. (pe promenada) un liceu de fete cu cinci clase (1—5), liceul „Regina Maria”. Inscrșiunile se fac dela 1—15 August. Liceul va avea și internat și se pot face prenotările. Condițiile de primire însă se vor stabili numai mai târziu.

— Din inițiativa ziarului „Dacia” s'a înființat la București o ligă a consumatorilor cari să combată specula prin toate mijloacele.

— Era vorba ca Banca națională să emită noi, bancnote. Acum e vorba să se renunțe la acest proiect, recurgându-se la un nou împrumut intern.

— Ziarele din București conțin toate comentarii, pe larg, cu privire la importanța politică a dezbaterilor Marelui Sfat național intrunit la Sibiu.

— Bulgaria va plăti, în total, o despăgubire de război de 3 miliarde.

Trenul Nr. 5801/5804 pe linia Sibiu—Viințu de jos și trenul Nr. 5916/5915 pe linia Brașov—Făgăraș—Sibiu, nu mai circulă începând dela 28 Iulie.

— Dșoara Trude Conradt și domnul Emil Lemény locotenent, logodiți. — Sibiu, la 27 Iulie 1919.

O comisiune compusă din dnl Arseneșcu, subdirector general al P. T. T., Ilie Ionescu dirigințele Oficiului postal București și Zaharescu, șeful contabilității, însărcinată să organizeze posta, telegraful și telefonul din Ardeal, Bănat și Bucovina. Comisiunea se va ocupa de organizarea serviciilor după normele statornicite în vechiul Regat, recrutarea personalului necesar și de stabilirea legăturilor telefonice și telegrafice ale Ardealului cu vechiul Regat și cu limitorfe, în special cu Cehoslovăștia și cu Polonia.

— Dl Aurel Bunea, comerciant engrosist de mărfuri textile, fierărie și colonaie din Galați originar din Ardeal, înadun cunoștință despre migrația comercianților Ardeului, Bănățeni și Crișeni ne roagă să le aducem la cunoștință, că le stă bucuroș în ajutor cu orice fel de informațiuni privitoare la piața Galați.

Știri artistice

Concertul dnei LyaPop, o admirabilă contraltă, cu temeinice studii muzicale și cu o profundă pregătire pentru operă va avea loc astăzi în sala „Asociațiunii”.

Programul concertului e următorul: 1. Beethoven: în questa tomba oscura, Donizetti: Lucrezia Borgia, romanuza nella fatal di Rimini, H. Bemberg: Chant Hindou. Desesperance. 2. Gluck: Aria din opera „Alceste”. Divinitis du Shx. G. Meyersbeer: Aria din opera „Le prophete”. Ah mon fils. 3. Andreescu Jassy: Plugușorul. G. Dima: Jelu-măști și n'am cui. Tib. Brediceanu: Pe sub flori mă legănă.

4. C. Saint Saens: Aria din opera Samson reuchant sau presence. C. Saint Saens: Extrait des Melodies Persanes La Solitaire. 5. G. Verdi: Ariele Azuceni din opera H. Trovatore. Stride la Vampa Condotta el S'era in ceppi. 6 Tib. Brediceanu. Ardemite-ai codru des. Sus în vârful dealului. Fioare fui, fioare trecui.

Vineri seara dna Lya Pop va da un concert cu același program la Ocna-Sibului. Va merge apoi la Oradea-Mare, Alba-Iulia și alte orașe din Ardeal.

Publicul sibian care n'a avut prilegiul să asculte pe diva Drăgulescu nu va pierde prilegiul să preiașcă vocea excepțională a dnei Lya Pop, absolventă a Conservatorului din București și Paris, care este una din puținele noastre glorii.

Szolnokul e ocupat de armata română

Viena. — Ziarul „As Est” a anunțat ieri în ediție specială ocuparea orașului Szolnok de către trupele românești. Ziarul spune că populațiunea a primit în liniște intrarea trupelor românești ajutându-le de bună voie în diferite împrejurări. „As Est” mai înregistră și faptul că bucureștii populațiunii maghiare, care se vede salvată de bolșevism prin armatele române este de nedescris. (Ag. Dacia)

Ultima oră

Béla Kuhn se pregătește să fugă

Roma. — Știri sosite din Budapesta anunță că în urma înaintării trupelor românești pe întreg frontul situațiunea guvernului sovietelor din Budapesta a devenit critică și disperată. Béla Kuhn a dat ordin să se ia toate măsurile pentru fugă.

Nauen. — Radiograme interceptate din Budapesta anunță că în ședința de ieri guvernului sovietelor a hotărât ca unul din membrii guvernului să fie lăsat la Budapesta în cazul când armata română ar ocupa Budapesta să predea depozitele militare. Béla Kuhn făcuse propunerea în consiliu de miniștri ca Budapesta să fie apărată cu deosebită energie. La urmă însă Béla Kuhn a renunțat la propunerea sa și a preferat să organizeze fuga. (Ag. Dacia)

Bolșevicii maghiari cer ajutor la Moscova

Varșovia. — Radiograme transmise dela Budapesta la Moscova și interceptate de stațiunea radiografică de aici anunță guvernului sovietelor din Rusia înfrângerea găzilor roșii maghiare, precum și situația luptelor de astăzi cerând un grabnic ajutor. Béla Kuhn declară la urmă că dacă guvernul sovietelor rusești nu începe cu înținuta operațiune militară împotriva Galției și Barabiei atunci cauza bolșevismului în Ungaria și în țările din prejur este pierdută. (Ag. Dacia)

Cruzimile turcești în Asia mică

Atena. Comisiunea Aliaților care a fost însărcinată cu anchetarea cruzimilor săvârșite de populațiunea otomană împotriva Grecilor și a creștinilor din Asia mică a sosit aseară la Atena unde a fost primită la gară de miniștrii greci. Comisiunea se compune din 12 membri și este condusă de englezul Tister. Comisiunea care va sta 2 zile în Atena va fi primită mâine în audiență de rege. (Ag. Dacia)

Dezarmarea Bulgariei.

Lyon. Consiliul de 5 s'a ocupat cu tratatul cu Bulgaria. În urma cererii Greciei și României s'a examinat chestiunea demobilizării Bulgariei, care nici până acum n'a împlinit condițiile puse de generalul Franchet d'Espèray la predare. Tratatul cu Bulgaria va fi sever. Chestiunea Traciei se va discuta în ședința viitoare.

Dl de Flers despre Banat

Paris. Dl Robert de Fiers a publicat în Figaro un articol asupra Banatului prin care susține că împărțirea Timișoarei după o linie care trece pela Biserica Albă, Vârșeți și Chichinda este arbitrară.

Expozeul primului ministru Renner

Viena. — Cancelarul austriac Renner care se afla de câteva zile la Viena, a rostit în expozeul în Consiliu de miniștri arătând activitatea sa la conferința de pace și precizând în chip amănunțit condițiile financiare ce se impun Austriei. (Ag. Dacia)

Sărbii au evacuat Timișoara

Viena. — Din Belgrad au evacuat Timișoara și țara cari urmau să le evacueze citor conțerți de pace.

Refugiații maghiari la Viena

Viena. — Din Budapesta și din Ungaria sosesc zilnic mii de refugiați venind din Viena a dispus ca toți acești să fie izolați șore a fi internați apogă de internați.

Cehoslovaci și victoria

Viena. — Din Praga se anunță că cehoslovaci a dispus arborarea de românești cehoslovace și de ale Aliaților ficile publice ca semn de bucurie pentru reputată de trupele românești. (Ag. Dacia)

Imobilizarea lemnelor

Ordonanța resortului de agricultură Pentru a asigura aprovizionarea de foc, resortul agriculturii și comerțului a dispus ca toți comercianții de lemn ploatori de lemn și toți aceia cari posesiunea lor depozite de lemne de fel bligați a declara cantitățile de lemne posesiunea până la 15 August 1919, incluzând și teritorii, locul de exploatare, unde este depozitul, precum și gara piață.

Lemnele produse după 15 August fi declarate în fiecare lună dela 1—8 I. agriculturii și comerțului. Despre depozitele de lemne se va înregistra de depozit în care se vor trece și produse precum și vânzările. Lemnele de foc aflătoare în depozit pot vinde până la alte dispozițiuni, final August 1919.

Cele ce vor împlini aceste dispozițiuni cu contravențiune care se va pedepsi cu de închisoare până la 6 luni și amendă dela 1000—100,000 coroane, iar lemnele cărora s'a comis contravențiunea se vor în favorul statului.

Impotriva colportorilor de

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 22. 1. Vor fi considerați ca infracțiuni a) acei cari, fără cea creștină, calură publică, gâri, trenuri, pe străzi comunică, colportă, comenta în orice fel și udevorăte, în imagine, sau pârte în operațiunile de război, situații locarea trupelor, dispozițiunile militarilor, sau orice chestiuni privitoare la români. 2. Această infracțiune se va fi condamnată de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an amendă până la 2000 lei. Când faptetele de mai sus se vor săvârși în scopul de a spiona, sau în aplică pedepsele prevăzute de legile în vigoare în timp de război. Cenzurat: V. C. Hotărășan, dir.-responsabil

Banca Națională a României

Situatiune Sumară		
Activ		
1918		1919
1/20 Aprilie		12/12 Aprilie
19 Aprilie		
315.154.980	aur depoziat (monete și lingouri)	315.154.980
724.994.599	stoc metallic	178.575.450
	(monete)	6.389
164.013		6.450
	disponibil și trate considerate ca aur	405.796.280
116.582.692	Argint și diverse monete	
	Biletele Băncii Generale Române stampilate de stat	
44.996.630	Efecte scontate	
	Imprumuturi pe efecte publice	
	Imprumuturi pe efecte publice în cont curent	
8.042.556	Imprumutul Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)	54.359.600
1.220.824.381	în ct. pr. pe bonuri de tezaur aur (1914—1918)	35.668.059
9.115.856	Casele de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor	18.691.541
11.997.418	Efectele capitalului social	
32.645.277	„ fondului de rezervă	
3.813.181	„ amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim.	
6.726.337	Imobile	
1.110.957	Mobilier și mașini de imprimerie	
596.493	Cheltuieli de Administrațiune	
440.749.410	Conturi curente	
113.462.834	„ de valori	
16.835.926	„ diverse	
2.752.658.560		
	PASIV	
12.000.000	Capital	
48.818.598	Fond de rezervă	
7.039.190	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie	
2.141.519.493	Bilete de bancă în circulațiune	
672.280	Dobânzi și beneficii diverse	
176.487.357	Conturi curente și recepise la vedere	
366.121.662	„ diverse	
2.752.658.560		
	Efecte și alte valori de rentibilități	
1/20 Iulie 1918		12/12 Aprilie 1919
210.894.458	Efecte și alte valori în păstrare	197.653.649
1.300.000.000	Bonuri de tezaur aur în gaj pentru împrumutul Statului	196.564.062
246.790.948	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	1.600.000.000
1.757.685.406		235.998.043
		234.921.594
		2.033.651.692
		2.031.485.656

Totalurile generale din această situațiune au fost reduse cu valoarea efectelor și a altor valori primite fie în garanție pentru diverse împrumuturi, fie în păstrare provizorie și cari au fost trecute separat.

A apărut: **Castelul din Buia Ardeal**
caută **Mihaiu Viteazul** de Sofronie Roșca
cu ilustrațiuni. Prețul 4 coroane.
Edura „Renașterea Română”.
De vânzare la toate librăriile.

A sosit din București interesanta broșură
„Pericolul Secret”
Sifilis nervos-General
foarte folositore, de Eminentul Dr. P. Pitulescu din București, specialist în boli ner-voase și sifilitice. De vânzare la Librăriile: W. Krafft, Foata Populului, Arhidieceșana, Sibiu

Brânza noastră fină
și anume: 528-9
Kokelthaler Klostdorfer „Romadur” Trappisten produsă pe moșia „Carl Baron Brukenthal” e de vânzare în comision la firma C. & J. Spengler, Sibiu, Piața mică Nr. 31.

Garnitură de salon un plan
precum și 518-2
de vânzare. A se adresa la administrația „Renașterea Română”.

O femeie
în etate potrivită, germână, caută engagement pentru copii. — A se adresa Strada Gușterii Nr. 66 sub „femeie bătrână”. 517

Societatea studenților din Săliște va ținea obișnuita 669 9-3
petrecere de vară în 2 August (Sf. Ilie)
După liturgie se va oficia un părășat pentru odihna studenților români morți în lupta pentru idealul național.
Înclinându-se 30 de ani dela înființarea societății se va ținea o serbare în sala cea mare a școlii la orele 11 a. m. La ora 3 p. m. petrecere la „NETED”, seara continuă la „Casa Națională”. Toți foștii membrii sunt rugați să ia parte la această serbare.
Comitetul aranjator.

Reclama e sufletul comerțului.

Editura W. KRAFFT în Sibiu.
Enciclopedia Română
publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura popor. român” de Dr. C. Diaconovitch.
Acest dicționar enciclopedic urmărește scopul de a populariza științele și artele, de a lăși cunoștințele folosite în stinul poporului român și în deosebi de a oferi o încaut cât mai fidelă a întreg trecutului și a tuturor stărilor actuale ale Românilor.
„Enciclopedia Română” a fost publicată cu concursul a peste 200 autori, între cari numeroși membri ai Academiei Române, profesori dela universitățile din București, Iași, Viena, Lipsca, Praga și S. Petersburg, și mulți alți distinși scriitori români din toate ramurile științelor și artelor; ea cuprinde în 3 volume mari 37,622 articole cu 6 harte confecționate în marele stabiliment Brockhaus din Lipsca, 3 planuri și 167 ilustrațiuni.
„Enciclopedia Română” a fost premiată cu medalia de aur atât în anul 1903 la Expozițiunea științifică din București, cât și la Expozițiunea jubilară așanată în același oraș în anul 1906.
Prețul publicatiunii întregi (în 3 volume broșate) este de 100 lei. (După terminarea războiului editura va furniza la cerere și scoarțe speciale pentru legarea volumelor.)
SECȚIA ORGANIZĂRII 6—7 SIBIU
are nevoie de diverse materiale de cancelarie în cantități mari ca hârtie, rechizite de scris, desemn și de cancelarie.
Ofertele cu indicarea cantității prețului materialelor de liferat, numele rantului și timpul liferării să se înainteze în scris Secției organizării 6 Serv. Intendenței Sibiu.
Ofereășii rămân în obligo timp de 10 zile dela data ofertului.

Reclama e sufletul comerțului

Chipiuri oficerești
Cu trese de aur pentru Sublocotenent 100 lei,
Locotenent 110 lei, Căpitan 120 lei, Ma'or 140 lei
Care cumpară de la 10 buc. în sus capăt 10% rabab.
Chipiuri de campanie trefle, Dragone precum și tot felul de trese pentru oficieri și suboficieri
MAGAZINUL IOAN GRUIA, SIBIU
STRADA CISNĂDIEI Nr. 17.
Tiparul tipograficratiei W.